

Kto lubi analizować – ten ma szansę na ciekawą karierę zawodową

Od niedawna absolwenci studiów licencjackich mogą studiować w SGH kierunek polityka publiczna. Jest to ciekawa oferta dla osób, które interesuje analiza problemów społecznych oraz ekonomicznych i które myślą o karierze zawodowej w sektorze publicznym, jak i firmach prywatnych. Do wyboru mają firmy konsultingowe, doradcze, ewaluacyjne, think tanki, a także urzędy administracji publicznej. Zatrudnienie oferują izby gospodarcze oraz organizacje zajmujące się reprezentowaniem interesów biznesowych i pracowniczych.

Kierunek polityka publiczna to dyscyplina wiedzy i praktyki, która dynamicznie rozwija się w ostatnich latach w Polsce i od dekad w krajach najwyżej rozwiniętych (*public policy, policy making*). Dotyczy ona inwestycji i interwencji publicznych, które najczęściej związane są z projektowaniem i wdrażaniem przedsięwzięć, np. w transporcie publicznym, polityce gospodarczej (np. rozwój przedsiębiorczości), energetyce, ochronie środowiska, edukacji, sektorze zdrowia itp. Polityka publiczna obejmuje również planowanie i realizację interwencji na rzecz szeroko pojętego rozwoju ekonomicznego państwa, rozwiązywanie problemów związanych z bezrobociem, ułatwieniem życia seniorom, osobom z niepełnosprawnościami, zagrożonym ubóstwem itp.

W stronę ekonomii stosowanej

Studenci mogą liczyć zatem na dobre przygotowanie do kariery w zawodzie profesjonalnego analityka (w tym eksperta). To ścieżka zawodowa dla tych, których interesuje analizowanie i rozwiązywanie dzisiejszych problemów społeczno-ekonomicznych.

Program studiów pomoże im w opanowaniu właściwych metod i instrumentów analizy. Ważne są tu analizy ekonomiczne, które mogą pokazać, jakie inwestycje i interwencje są najbardziej efektywne kosztowo, a zainwestowane pieniądze w rozwiązanie danego problemu przyniosą największą korzyść (*value for money*).

Jaki koszt, jaka korzyść

Szczególnie ważnym typem analizy jest analiza typu koszty-korzyści, analiza ryzyk związanych z projektowaniem interwencji (w tym ocena wpływu interwencji na środowisko naturalne, gospodarkę, a także prognozowanie i tworzenie wskaźników obrazujących wyniki). Wspomniane analizy mogą wskazać, czy projekt danej interwencji jest usprawiedliwiony możliwymi do osiągnięcia korzyściami i czy jego cele są do osiągnięcia za środki finansowe, jakie są w danym momencie do dyspozycji.

Analizy mogą także dostarczyć podstaw do prowadzenia porównań różnych scenariuszy interwencji i korzyści z nich płynących. Stosowane są zwłaszcza w interwencjach publicznych, w których wydatkowane są znaczne środki, na przykład w politykach infrastrukturalnych (drogi, mosty, transport publiczny), czy w sektorze zdrowia, edukacji itp.

Intelektualnie i fachowo

Niesłychanie ważnymi technikami są także analizy socjologiczne, prawne, politologiczne. Mogą one dostarczać wie-

dy, czy określone interwencje są wykonalne w konkretnych okolicznościach społecznych i politycznych.

Analizy mogą wskazać, czy instytucja chcąca realizować inwestycję posiada właściwy potencjał i zasoby ekonomiczne, ludzkie, organizacyjne, intelektualne, które pozwoliłyby na jej efektywne przeprowadzenie.

Praca w sektorze prywatnym ...

Wielu myśli pewnie, że tego typu interwencje i problemy to sprawa dla organów państwa i administracji publicznej. Nic bardziej błędnego. Polska czerpie wzorce od państw zachodnich, w których również firmy prywatne i organizacje społeczne uczestniczą w analizie inwestycji i interwencji publicznych. Przykładem są duże firmy konsultingowe. U nas są one znane z działalności audytorskiej i doradztwa biznesowego, ale, co jest mniej znane, uzyskują również zlecenia na wykonywanie ekonomicznych analiz interwencji publicznych, na formułowanie strategii rozwoju w sferze gospodarki czy strategii rozwoju określonych sektorów biznesowych.

Absolwenci mają przed sobą możliwości rozwoju kariery w firmach ewaluacyjnych. Tworzą one rosnący sektor biznesowy, który wykonuje raporty ewaluacyjne. Są to opracowania eksperckie, zawierające często wyliczenia ekonomiczne, w których oceniany jest poziom realizacji celów danej inwestycji czy interwencji po ich zakończeniu. Zamawiają je urzędy publiczne, ale także duże organizacje pozarządowe, fundacje oraz firmy, które chcą lepiej poznać niektóre własne procesy organizacyjne.

... i publicznym

Warto również zaznaczyć, że także urzędy centralne administracji publicznej zatrudniają coraz więcej analityków społeczno-ekonomicznych. Opracowując projekty inwestycji i interwencji publicznych muszą liczyć pieniądze i oceniać, które z nich przyniosą największą korzyść – na przykład w zakresie projektów budowy autostrad, obiektów energetycznych, projektów działań na rzecz ochrony środowiska, itp.

Praktyka wskazuje, że kilkanaście procent urzędników w najważniejszych ministerstwach i centralnych urzędach to urzędnicy, których praca polega głównie na analizowaniu różnego rodzaju danych, jak dane zastane (w tym statystyczne), zbiory danych ilościowych i jakościowych.

Owe kilkanaście procent to może nie jest jeszcze zbyt dużo, ale trzeba zauważyć rosnący trend. Wynika z niego, że wyniki analiz ekonomicznych i społecznych stają się w coraz większym stopniu podstawą w podejmowaniu decyzji. Dlatego wiele instytucji publicznych chętnie rekrutuje do pracy analityków.

Przepustka do świata ekspertów

Nie można zapominać, że analitycy mają szanse na rozwój kariery zawodowej w szybko rozwijającym się sektorze tzw. *think tanków*. Są to różnego rodzaju instytuty i organizacje, które przygotowują raporty, opracowania, ekspertyzy na temat problemów społeczno-ekonomicznych, inwestycji i interwencji publicznych.

Think tanki finansują swoje działania najczęściej z grantów publicznych i prywatnych. Znaczną ich część tworzą absolwenci SGH z racji swojego wykształcenia i pasji do analizy. Zgłaszają one coraz większe zapotrzebowanie na dobrze przygotowanych analityków. Niektórzy z nich stają się uznanymi ekspertami, widocznymi w mediach i międzynarodowych konferencjach. Komentują wydarzenia ekonomiczne i społeczne oraz tłumaczą, jak działa państwo i gospodarka, transport publiczny, edukacja, służba zdrowia czy rynek pracy, skąd się biorą takie czy inne problemy ekonomiczne i społeczne.

Dorobek SGH w polityce publicznej

Kolegium Ekonomiczno-Społeczne SGH od dawna rozwija potencjał do prowadzenia kształcenia w dziedzinie polityki

publicznej. W ostatnich latach prowadzi studia doktoranckie w tym zakresie, a także wydaje wiele publikacji. Od 2014 r. ukazuje się kwartalnik „Studia z Polityki Publicznej/*Public Policy Studies*”, kieruje nim prof. Joachim Osiński, który odegrał kluczową rolę w promocji powyższej dyscypliny wiedzy. Na łamach pisma publikowanych jest wiele analiz polityk sektorowych i horyzontalnych. Ponadto, w ostatnich latach nakładem Oficyny Wydawniczej SGH ukazało się wiele publikacji książkowych z tekstami, które analizują różnorodne aspekty polityki publicznej, do których lektury zachęcam¹.

Andrzej Zybala

¹*Publikacje poświęcone polityce publicznej z ostatnich kilku lat: „Polityka publiczna. Teoria. Jakość. Dobre praktyki” (red. J. Osiński, I. Zawislińska) (2016); „Polityka publiczna w Polsce. Priorytety i wyzwania” (red. J. Osiński) (2015); „Polityka publiczna. 10 lat Polski w Unii Europejskiej” (red. J. Osiński, K. Negacz, K. Obląkowska-Kubiak) (2014); „Współczesne państwo jako podmiot polityki publicznej” (red. J. Osiński) (2014); „Polityka publiczna we współczesnym państwie”, (red. J. Osiński) (2014).*

Pierwszy w SGH praktyczny kierunek studiów – zarządzanie finansami przedsiębiorstwa

Ciągle zmiany w otoczeniu globalnym, makroekonomicznym, branżowym i regionalnym współczesnego przedsiębiorstwa i wewnątrz organizacji wymuszają zmiany w sposobie przygotowywania studentów do podejmowania nowych wyzwań w zakresie zarządzania finansami. Wiedza w zakresie finansów przedsiębiorstwa, a w szczególności jej praktyczny wymiar, jest potrzebna w każdym przedsiębiorstwie niezależnie od jego wielkości, profilu działalności czy obszaru geograficznego prowadzonej działalności gospodarczej. Jednak z licznych badań wynika, że nadal znajomość kluczowych, ważnych, nowatorskich i zaawansowanych elementów zarządzania finansami współczesnego przedsiębiorstwa w praktyce gospodarczej firm funkcjonujących w Polsce znajduje się na bardzo niskim poziomie w porównaniu do przedsiębiorstw działających w krajach wysoko rozwiniętych, szczególnie w sektorze MSP. Kluczowe trendy w gospodarce globalnej wskazują ponadto, że warunki gospodarowania firm będą nadal wykazywać w dłuższym horyzoncie wysoką zmienność wynikającą z różnych determinant, co jeszcze bardziej wzmocni rolę finansów jako podstawy dla funkcjonowania współczesnego przedsiębiorstwa. Nie tylko osoby zainteresowane pracą w finansach muszą posługiwać się narzędziami i instrumentami finansowymi i rozumieć ich rolę w rozwijaniu działalności biznesowej firmy i pomiarze jej efektywności, ale także pracownicy odpowiedzialni za różne obszary działalności firmy. Szczególnie jest to ważne w przypadku małych firm, których jest najwięcej, gdzie najczęściej nie funkcjonują dedykowane służby finansowe. W takich firmach zazwyczaj niezajomość finansów staje się barierą

w rozwoju ich biznesu. W rezultacie upowszechnienie wiedzy wśród wszystkich pracowników firmy o koncepcjach, zasadach, metodach i praktykach zarządzania finansami staje się niezbędne nie tylko dla konkurencji, lecz wręcz dla przeżycia firm. Analiza teoretycznych aspektów zarządzania finansami przedsiębiorstwa wykazuje, że obszar ten obejmuje wiele nowych i ważnych zagadnień, które mogą być wysoce użyteczne w praktyce gospodarczej (np. zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie, wykorzystywanie koncepcji opcji realnych do wyceny projektów biznesowych, symulacja Monte Carlo w ocenie relacji tworzonej wartości do ryzyka).

Powyższe przesłanki zadecydowały o tym, że już od kilku lat wśród pracowników Instytutu Finansów Korporacji i Inwestycji funkcjonującego w ramach Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie prowadzone były ożywione dyskusje dotyczące przygotowania nowej, jak najbardziej praktycznej oferty dydaktycznej związanej z finansami przedsiębiorstwa. Dyskusje te zaowocowały w 2016 r. powołaniem dwuosobowego zespołu redakcyjnego – dr hab. Waldemar Rogowski, prof. SGH, dr hab. Zbigniew Krysiak, prof. SGH, którego prace przez cały czas wspierał prodziekan KNoP dr hab. Gabriel Główna, prof. SGH.

Pracownicy Instytutu Finansów Korporacji i Inwestycji oraz innych komórek organizacyjnych KNoP są szczególnie predysponowani do zaproponowania studentom SGH nowej praktycznej koncepcji nauczania finansów przedsiębiorstwa, ponieważ posiadają liczący się dorobek publikacyjny i dydaktyczny na poziomie ogólnokrajowym i światowym w tym obszarze. Liczni pracownicy KNoP są także doświadczony-